

Александар Буричић

ГЛОГИ

фeбpуap, 2021.

Александар Ђуричић

Глоџи

M
Vukotić
Media

фeбpуap, 2021.

Смрїї је деликатїна рабоїа. Нарочиїо када је шїуђа. О соїсївеној не морамо да бринемо. Има шїих моменаїа када нас нечиїи одлазак удари исїод їлексуса, а да їокојника нисмо ни знали, бар не блиско. Тако је било када нас је найїусїио Небоїша Глоїовац, їлакали су и они коїи су їа само їледали на їозоршним гаскама или на филму. И било је шїешко. И саг је. Негосїаје Глоїи.

Већ їрвої дана їосле смрїїи, 10. фебруара 2018. їодгине, їојавио се їрви мурал у Ужицу. Касније су зигови на коїима је осликан Небоїша красили Невесиње, Добој, Требиње... У Невесињу су Дом кулїуре назвали їо њему, їосїїхумно су му додељене мноїе наїраге, на месїима їде је живео освануле су шїабле са њеїовим їорїїреїшом и їриїодним сїїиховима. Глас му је семїлован у неколико хий-хої и реї їесама. Изложбе фоїїоїрафија су оїїваране на разним локацијама. Све су чешће и шїеїоваже са њеїовим ликом. Глоїовчев дух и мисао се шире на најлейши моїуђи начин.

Када је освануо мурал, у Сокоцу, на зїраги од їри сїраїа, редиїељ Раша Андрић је рекао: „Мала му је ова зїрага“.

Аутор

Освајање слободе

Породица Глоговац је из села Драмишева, 25 километара од Невесиња према Коњицу. Пореклом су са Косова, носе презиме по једној тамошњој општини која се зове Глоговац. Половином 19. века су, преко Црне Горе, дошли у Херцеговину. Једна породица је остала у Требињу, друга код Билеће, нека у Гацку... У Невесињу су се настанили на два места, Братач и Драмишево, а једна фамилија је отишла још даље, у околину Коњица. Све те породице су из истог племена и све славе Ђурђевдан. Касније су се Глоговци насељавали и у Војводину, у Банат, село Хајдучица.

Милован Глоговац је рођен у Драмишеву, тамо је и одрастао. После завршеног шестог разреда основне школе, у Невесињу је завршио седми и осми разред. Ту је положио малу матуру и, 1957. године, уписао богословију „Свети Сава“ у Београду.

Цела породица Глоговац била је у четницима, зато су после рата, педесетих и шездесетих година, имали породично 80 година робије, одлежаних у Зеници и Фочи. Тамо се није учила историја из уџбеника, већ она коју су слушали од својих родитеља – како се догађало, а не како се писало.

Невесињски крај је био чистокрвно четнички. Скоро

да нису знали да су постојали партизани. После Другог светског рата наставио се нормалан живот, ништа се није мењало, слава никада није престајала да се слави, обележавао се Божић, а не Нова година. И, наравно, Ђурђевдан. Код Глоговаца није дошло никакво ново време. У њиховој кући, а скоро и у свим другим, читала се заједничка молитва пре вечере, постило се, причешћивало. Иако су то биле педесете године прошлог века, ту није било комунизма. Главни проблем је био што су сиромашно живели, борили су се за парче хлеба, да нешто посеју и пожању, и да им власти не одузму стоку и жито за откуп. Покушавали су да се одупру отимању.

Партија је успевала да у сваком крају постави своје заступнике и обично су јој приступали они који су били без ауторитета у селу. После битке на Неретви, када су тим крајем пролазили партизани, попалили су четничка села. Након рата, шездесетих година, долазили су студенти да истражују и пишу шта се догађало и питали су старог Гаврила Глоговца како су преживели рат и шта се догађало. Рекао им је да су партизани спалили њихове куће, да су се мучили и живели где су стигли. Студент је био зачуђен:

- Партизани никоме нису запалили кућу.
- Е, моју јесу - одговорио му је Гаврило.

Млади, збуњени студент није имао појма да партизани пале нечије куће и да неког убијају.

На Богословски факултет Милован Глоговац је кренуо 1962. године. У међувремену је одслужио војни рок, а 1968. године се оженио Миленом, по занимању кројачицом, рукоположио се и постао свештеник. Прва парохија му је била у Требињу, а прво дете, сина Небојшу, добили су годину дана касније, 30. августа. У Требињу су остали до 1974. године.

Живот пароха и његове породице у тим комунистичким временима био је веома тежак.

– Бити свештеник није било једноставно било где, па ни у Требињу – каже Милован Глоговац. – Свештенике су у то време пратиле разне службе, пажљиво се мотрило шта проповедамо и шта говоримо, чак и у обичним разговорима.

Постепено, за тих пет-шест година, свештеник Глоговац је међу људима пелцованим комунизмом и сиромаштвом отварао простор за веру и цркву.

– Био је то напоран, али просветитељски посао.

Све то му је остало у врло лепом сећању и његови парохијани му и данас, 50-так година касније, честитају празнике.

Небојша је првих пет година живео у Требињу, становали су у делу града који се зове Брегови, где су добили стан. Детињство је провео са дечацима, којима је био вођа екипе. Ишао је једну годину и у забавиште. Играли су се у дворишту, у близини Бегове куће, коју су, као туристичку атракцију, желели да посете сви који су долазили у Требиње. Тако су ти дечаци били мали водичи.

Сећање на Требиње ми је у неким фотодографијама, децалма, емоционалној измалицы коју прекознајем као нешто драго и значајно, за чиме сам јако жалио као мали. Моја мајка је ипакала седам дана кад смо се преселили у Војводину. Та повременост што смо оданде отишли још је појачала везаност за Херцеговину, за њега Гаврила, коње. Ђед Гаврило, човек са брковима, отишао ми је у сећању као најискренија дечија фасцинација. Лећи после школе, одемо на море, свраћимо у Требиње, онда у Невесиње код мајчине родбине, па у Драмишево.

Тамо ме је деда дочекивао речима: „Ево мени мој војводе“. И сџави ме на коња, прво је био Риђан, после Зекан. Јахао сам их на неком офуцаном балон манџилу, пребаченом преко коњских леђа, држећи се за ириву. Првих година њед је сџајао поред, а после сам добио дозволу да моју сам да јашем.

Било му је све дозвољено, ту је освајао слободу.

Када причам људима који су ограсли у ираду да сам живео леџи по двадесетак дана у кући која нема сџрују и воду, нејо фењер, да се скуџљала кишница, а био је и извор са која се довлачила вода у бидонима – то је џоштална ејзоџика. Та џиџина, зрикавци... Када сам мало ојачао, бавио сам се сеоским пословима, џлашћењем сена, водио сам краве на исџашу, на појило, враћао их у џџалу. То искуџво ми је касније било незамењиво.

У Требињу је, као син свештеника, био под лупом јавности. Његов отац је био посебно уважаван, исповедао је многе људе, а то је озбиљна ствар – помоћи им да увиде своје грешке и реше проблеме. Херцеговци, иначе, имају тај приступ васпитавању да су деца – деца, а људи – људи.

Деџе је мало сџворење које џреба да порасте, има неке своје норме и оџраничења, за разлику од данашње деце која се одмах смаџрају људима и некако су много џесне џе иранице које им по сџављају ограсли. Са друје сџране, имају превише слободе. Нисам сад неџџо за физичко кажњавање, али некад их џреба џушнуџи. Деца џраже ираницу. Траже да виде докле моју да иду. И родиџел је дужан да им џо покаже неком јасном ираницом, било да их луџи по иузи или да им погвикне. Али,

ја према себи нисам довољно сћрој, ја не моју ни према деци да се поствавим иако, пошто би то, вероватно, изазвало контраефекат.

Његов отац био је строг према себи, па самим тим и према њему, али не претерано. Само се знао ред. Небојша је био немиран, неуморан, омиљена игра му је била гађање грудвама од блата. Када побегне из обданишта бивао је кажњен тако што не био смео да изађе из куће два дана. Није баш морао да клечи на кукурузу, али мајка је била задужена за спровођење дисциплине. Због тога јој је касније био захвалан.

Скидам јој кају. Био сам немојуће дете. Имам два-три круйна кадра у сећању. Знам како је оно око Требишњице излегало, моју да видим јарче обале... Сећам се белој фолксвајена „бубе“. Оштрао сам се мајци из руке и замало да ме удари кад сам се окренуо. И дворишта иде смо се свално рвали. Узимали смо велике кушије од замрзвача, цејали их и простирали. На шоме смо се рвали, бацали. То нам је била забава: шуча и рвање. Сећам се и друјара: дебелој Драже, Жеже, њихових ликова као деце. Имам фототрафије с рођендана. Сећам се дворишта у Бејовој кући...

Често је бежао са другаром из обданишта, па, када родитељи дођу да покупе децу из вртића, васпитачица у паници крене да се правда, мислећи да га је негде изгубила, на шта би Небојшина мајка одмахнула главом: „Нема потребе да се извињавате, он је већ код куће“.

Једном је мајка пронашла Небојшин џемпер поред реке. Помислила је да се удавио. Избезумљена, на путу до куће угледала га је у граду и тукла га је до куће. После су се комшије шалиле са неком женом која је ради-

ла као дадиља, питали су је колика јој је плата, а кад им је одговорила, грохотом су се насмејали: „Е, не би ни за две плате сачувала овог поповог малог“.

Срећан сам збој ѿој живојѡа и васјийѡања са оцем свешћеником и мајком кројачицом. Усвојио сам начин размишљања, начин ѡледања на сѡвари, начин односа и ѡсѡављања ѡиѡања самом себи. То сам ѡовукао из куће, из ѡих ѡрича које сам слушао као мали. Оглазио сам недељом у цркву, нисам баш схваѡао шѡа ћу ја ѡу. То је дошло касније, нека ѡиѡања су ми се оѡворила, на нека сам дао одѡворе, на нека нисам, али ѡај хришћански начин, модел размишљања је добар, ѡамешан, уѡуѡан... Не размишљам у канонима, нисам довољно дисциплинован верник, али мој начин размишљаја о живојѡу је хришћански.

Породица Глоговац се из Требиња преселила у мало војвођанско место Опово, где су живели годину и по дана. Ту је Небојша кренуо у школу. После су, због очеве службе, прешли у Панчево, где су добили кћерку Бојану.

Годину дана, можда и мање, ѡо досељењу, рекао сам мајци: „Ја ћу од сада да ѡворим бело и млеко умешѡо бијело и млијeko, лакше је, краће и ѡако се овде ѡвори“.

Милована је вукло да се врати у крајеве где је студирао, дошао је у Панчево и ту је направио озбиљну свештеничку каријеру. Био је парох и старешина Светосупенског храма, дуго година. Ту се и пензионисао као угледни грађанин.

Небојша је био кампањски ученик, живахан, друштвен, занимале су га игре, није се много трудио током школске године да седи у клупи, али би, на крају, у

последњих месец-два, урадио све што треба. Био је одличан, просек скоро увек 4,54.

Имао је једну јабуку на коју се стално пео. Био је много везан за њу. Када су је посекли, у двориште где су становали донео је тај пањ, на који су се пентрални, чувао га је. Са друштвом је често играо фудбал у порти цркве, одакле су их свештеници терали.

Сваке недеље је долазио у цркву, ту је први пут и наступио јавно, рецитовао је за празник Свети Сава. Послуживао је у храму, носио је тас и нафору певачима на галерији. Чланови панчевачког певачког друштва се и сада радо сећају тог плавокосог коврцавог дечака који им је доносио нафору.

Једна од карактеристика његових првих наступа било је прегласно говорење стихова. Остала деца су била мало стидљивија, па их је народ окупљен у цркви слабије чуо. Небојша је говорио гласно, касније је карикирао да се „драо као коњ“, да то дође до сваког уха, тако да је било немогуће да га не примете. Панчевци су говорили: „Мали ће бити глумац, сигурно“.

Као дечак је желео да буде полицајац, због Јована Буља. Био је фасциниран саобраћајцем који је грациозним покретима, налик плесу, усмеравао аутомобиле, имао перфектну белу униформу и био улична атракција која регулише београдски саобраћај, али и улепшава свакодневни живот. Причало се да је Буљ завршио балетски курс у Народном позоришту. Регулисао је саобраћај на изласку из Теразијског тунела, код Дома омладине и на Теразијама, а свој улични перформанс имао је прилику да покаже и на такмичењу у Лондону, где је освојио треће место, након чега је представљен британској краљици Елизабети. То је био Небојшин први идол.

После је хтео да буде владика, да премешта свештенике, да управља.

Ђурђевдан се у њиховој кући славио по три дана. За трпезом су се водили узбудљиви разговори, био је ту и песник Душко Вукајловић, који је из куће Глоговаца отишао на седницу када се оснивала Демократска странка. Он је био један од 16 људи који су, почетком деведесетих, започели опозициону мисао у Србији. На њихове славе долазили су правници, лекари, уметници, било је то време када се водила борба за „ослобађање од комунизма“, опозициона мисао се котрљала за трпезаријским столом. Небојша је био присутан и упијао је сваку реч. То су биле осамдесете године и ту је добио интелектуални пелцер.

Религију је прихватио као нешто природно, тако се живело у кући. После је то, својим језиком и искуством, преносио младим људима који су га слушали и у њему видели неку величину. И то су усвајали.

Имао је проблем са уписом у гимназију јер је његов отац Милован био на лошем гласу, био је опозиционар, третирали су га као да је непријатељ државе и друштва.

– Небојша није имао довољно бодова за гимназију, уписао је техничко-хемијску школу у Панчеву, и после пола године је поднео молбу да се пребаци у гимназију. Заседао је савет и гласали су да ли да га приме. То је, иначе, била рутинска ствар, али овде је на гласању био син свештеника Глоговаца. Било је чупаво, али ипак је прошао – сећа се Милован Глоговац.

Свештеник Глоговац имао је доста муке, цео век проблема, кажњавали су га прекршајно, био је на ивици затвора јер је организовао трибине у црквеној општини, где су држали предавања књижевници, култур-

ни и јавни радници, људи другачије мисли. Милован је тим трибинама хтео људе да ослобађа од страха, да могу слободно да се исповедају и да се развијају као личности, да усвајају религијска знања, али и да имају спознају о вредностима ван цркве и литургије. Сматрао је да црква има за циљ да просвећује народ, да му отвара очи, да немају само један поглед на свет, онај који партија налаже, већ да увиде да живот постоји и поред тога. Небојша је растао у том окружењу. Његов отац присећа се тих времена:

– Прва збрка је настала када је гостовао академик Антоније Исаковић, који је говорио о језику и о Косову. И тада сам платио новчану казну. Следеће године су настали проблеми када су дошли Матија Бећковић и Антоније Ђурић... Кажњаван сам јер се сматрало да црква нема право да се бави било чиме осим богослужењем и литургијом. По схватању партије, идеално би било да црква буде отворена, али да у њу нико не улази, „да се не заразе слободном мисли“. Око цркве, на ћошковицама, стајали су неки мушкарци у мантилима и чизмама, бележили су ко долази у цркву, а ко слави славу. Није било баш лако, људи који су веровали и освајали слободу, крили су се. Много се водило рачуна шта се дешава у црквеној општини и какве идеје се шире. То је био крај седамдесетих и почетак осамдесетих. Једном су ме звали код судије за прекршаје и један од тих сведока је признао да га је партија слала за Божић и Васкрс да направи неред у цркви, да изазове неки скандал.

На наговор комшинице, Небојша је отишао у Дечији омладински драмски студио РТВ Београд. Тада је имао 12 година и у Београду се осећао као страном телом. Имао је утисак да су београдска деца намазанија од њега, да

га увек нешто тестирају. Био је несигуран када разговора са њима. Касније му је колега Никола Ђуричко сликовито и шаљиво објаснио у чему је разлика: „Ми смо зубима скидали прекидаче за светло у згради“.

Не знам, можда је то комплекс. Београд је ороман град, после малој Требиња и Панчева. Нисам био сигуран да ли то било почешно несналажење збој тога што сам се сударао са неком грувачијом врстом мозга, или је то био само мој шрић.

Драмски студио Радио Београда, који је тада водио Бата Миладиновић, била је озбиља школа за младе људе, својеврсни расадник талената, из које су изашла најзначајнија имена домаћег глумишта.

У школској свесци је тада имао записану реченицу: „Благо мени нишчем, моје је царство небеско“.

То је реченица о дрвешу сазнања. Нишчи је ослобођен знања и предрасуда, могао би то бити и – будала. А његово је царство небеско: он је ошворен и иде чистиј срца, без предумишљаја, орада и лукавства. Није лако тако живети. Или: можда је тако и најлакше живети. Не знам. Сабио сам нека знања у главу, нека ме муче, нека ми помоћу. То је прича да су Адам и Ева исшерани из раја кад су појели воће са дрвеша сазнања. То је велики проблем човечанства, а данас сва та технологија води у пројаси.

Одмах је био препознат као талентован, имао је фантастичан глас за микрофон, за радио-драме, стално су га тражили редитељи Радио Београда. Како год да је написана реченица у радио драми, успевао је да је припитоми и да је својим говорним умећем тако спонтано и тачно произведе, без икаквих проба, промишљања и

напора. Готово да је то једновремено излазило из њега, било је довољно да текст једном прочита и да одмах одреди тон. Што се тиче дикције, иако су се мало због његових специфичних усана чули и неки шумови, то је у радијском смислу било епохално. Тај глас је био упамћен, иако је дечачки.

Један је од ретких који никада није каснио на часове, ниједан једини пут за шест година. Драмска група имала је своја правила, скупљали су поене када би учествовали у програмима радија или телевизије, а Небојша их је прикупљао са лакоћом. Када сакупе довољно бодова као група, ишли су на студијска путовања, која су била све осим туризма.

Једне године ишли су у Турску, у неко мало место, а одатле даље. Разгледали су рушевине, библиотеке, видели један град који је море затрпало песком. Били су то феноменални призори који су им неретко заустављали дах. Од силног узбуђења, полуотворених уста, шокирани од лепоте, као да им је кост у грлу, проматрали су нове просторе.

Били су срећни, васпитани, мали људи. Умели су да се понашају и у дискотеци, и када су били у питању задатак или игра, купање или ручак, свеједно.

Власник ексклузивног хотела у ком су одсели, толико је био очаран њиховим понашањем да је пожелео да их части са још десет дана боравка. Међутим, једна од девојчица је имала породични проблем и морала је да се врати. Цела група се захвалила на понуди, девиза је била „један за све, сви за једно“.

Када их је испраћао, власник хотела је организовао у парку музику и плесачицу која изводи трбушни плес. Са њеног тела висиле су разнобојне ресе, њихала се, увија-

ла, ватреним покретима испуњавала простор, играла је свим облинама. А онда је, из потпуно необјашњивих разлога, кренула да се приближава дечаку Небојши. Играла му је испред очију, вртела се импулсивно, помало знојаво тело било му је пред очима. Био је то плес само за њега. Седео је, она је плесала, уплашио се, побегао је на друго место и сео поред учитеља, који га је питао:

– Је л' мислиш да је она случајно дошла код тебе?

Подигао је обрве и упитно га је гледао, без одговора.

– Мислим да није случајно. Она је некако препознала да си ти друге вере, да припадаш нечему другом. Рецимо да си попов син.

– Стварно?

Тако га је учитељ преварио, а и насмејао, да је трбушна плесачица због тога дошла. Истина тог плеса је била на другој страни – пришла му је јер је био најмањи.

Прва серија у којој су га родитељи видели била је „Приче из Непричаве“, био је буцко за главу виши од остале деце. А први телевизијски дијалог имао је, ни мање ни више, него са Зораном Радмиловићем.

Награду „Зоранов брк“ добиће много касније за глумачку бравуру, лик Ивана у „Хадресфилду“. Имали су сцену сукоба око неког кантара. „Ко је нашао овај кантар?“ „Ја.“ „Што си га узео?“ „Мислио сам да је ничији.“ „Како ничији?“ То је била сцена, а веровао је да га Радмиловић после није препознавао међу свом оном децом.

У Драмском студију је био од 12-те године до пунолества. Назрео је и открио неке ствари које га узбуђују, али није много размишљао о томе. Мислио је да, ипак, не треба да упише глуму. Био је уверен да оно што њега занима код људи, што воли да их посматра и анали-

зира, да је то – психологија. И, уместо глуме, уписао је психологију.

Психологија је моја двогодишња заблуда. Увек сам волео да љедам људе, да видим разлике у понашању, начину функционисања, реакције различитих њихова жена или мушкараца, како карактери дружице решавају проблем, зашто је неко храбар, а неко није, зашто неко ћути, а ошасан је, а неко много прича, а није, и све те тестукулације, покреће лица, руку. Волео сам по неким тестовима да откријем ко је какав, иако ја не знам, на даљину сам се бавио тиме у својој глави. Мој мали риништил. Приме ме на факултет и онда сам те њуша дао ошћу психологију, код Браце Оћеновића. Када смо се срећали негде касније у граду, знао је да каже: „Ја сам од тебе најравио љумца“.

Привлачила га је филмска академија, али то није хтео да каже, за то се није било баш лако изборити у кући. Отац му је поставио услов – можеш да упишеш академију, ако упишеш и теологију.

– Сматрао сам да глума и теологија једно друго допуњавају и да то може паралелно. И да ће тако бити комплетан. То је била моја замисао, и обећао ми је да хоће. И слагао ме је...

Отишао је да полаже глуму, а Милован се, знајући каква је конкуренција и како је ту тешко проћи без неке препоруке или јаке везе, надао да неће успети. Али, није хтео у томе да га спречава. Положио је из прве. Мајка му је тада рекла: „Глума може као хоби, али психологија мора да се заврши“.

То одрастање и рушење очевој ауторитету дошло је на неком пошћуно друћом живоћном љла-

ну, кућном. Човек ојача, ограсиће и крене неким својим љуштем. Отац и син постојају мушкарац и мушкарац. Ништа то није било специјално бурно, десило се нормално: била је свађа, рекао сам шта сам имао, отац је то чуо и тад је био крај. Био сам негде пред крај средње школе, или већ на почетку студија психологије. И тај мој одлазак и покушај да посмајрам свет с друшћења тачке од оне коју ми је отац кроз васпитање понудио имали су за циљ да видим шта се налази с те стране, шта је контра, шта је то грех, шта је то лоше, шта ће да буде када урадиш нешто лоше. И баш ледајући ствари са те стране, дошао сам до тога да је ова прича, у ствари, нешто здраво, лековито и чува људску душу. Помаже да будеш људски, да ти се дух издигне изнад ошљивих ствари. Хришћанство то заиста нуди у својим постојањима. Служба у цркви је нешто што ме не интересује, не желим да будем део тога. Али, многа поштујем веру. Ево, ако само узмемо постојеће, мислим да би сви они који толико говоре о дијетама, нутриционизму и свему осталом, били многа здравији само када би поштовали то процедуру. Храна није само храна. Она је енергија коју уносимо у себе, условљава начин на који ћемо да реагујемо на различите ситуације, колико смо сами себи лаки, брзи, окрећни, спреми. Ти постојећи су негде око пола године. То је само по себи равношежа: пола године једеш посно, пола мрсно. Лично, неке хришћанске постојале ледам као корисне савете за здраво ограсићење. Не придржавам се тога баш онако како је прописано, али правим неку своју равношежу.

У кући су на крају констатовали да је боље да буде добар глумац, него лош свештеник. Знајући колико је глумачки посао напоран, у почетку нису били одушевљени. Кћерка Бојана је постала психолог, хтела је да докаже да је она боља од Небојше. Братско-сестринско такмичење. Разлика међу њима била је осам у годинама, а много већа у карактерима. Милован Глоговац прича:

– Њих двоје, иако од исте мајке и истог оца, били су потпуно различите личности. Небојша, када остане сам у кући, одмах изађе напоље и изгуби се у ноћ. Остану упаљена светла, отворена врата... Ако му оставимо хиљаду динара за трошак, био је у стању да потрошити две. А кћерка, када остане сама, све поспреми и нема шансе да остави упаљено светло, нити отворена врата. Ако јој дамо хиљаду, она ће потрошити петсто.

Милован је знао да му син краде кола из гараже, али није био проблем што се искрада из куће и вози ноћу, већ родитељски страх да се нешто лоше не догоди. Нико није знао куда иде ни када се враћа, а знали су да је незбиљан и разбарушен, да није стабилан у вожњи.

Када је, са 17 година, пожелео да купи „веспу“, настала је породична свађа. Отац то није дозвољавао јер је сматрао да није сазрео. Али, чим је дошао до пара, купио је мотор, и то им је била баш велика брига. Када дође из Београда, упадне у кућу са кацигом, узме неку храну, и мајка му каже да се јави чим стигне у Београд. Он оде до кафића у Панчеву, где је одрастао, и јави јој се: „Стигао сам у Београд“. Када год направи неки несатшлук, мајци је увек доносио букете најлепшег цвећа.

Небојша као дечак

Инспектор Лобања у акцији

Одрастао је у војвођанском градићу на реци Тамиш, који се на излазу из града улива у Дунав. То су биле његове две реке. У то доба, у једном од највећих индустријских градова Југославије, са више од тридесет фабрика, узбудљивом музичком и књижевном сценом и интернационалним карневалом, направио је прве уметничке кораке.

Играо је у „Атељеу младих“, у Панчеву. Децембра 1989. године бриљирао је у представи „Мушица“ Миленка Зблаћанског, публика је буквално падала са столица када се појави на сцени, смејали су се, аплаудирали... Глумио је неког сељака, појављивао се на сцени после дужих пауза, тако се бар чинило публици. Када неки глумац каже: „Ево, га сељак“, настајало би узбуђење. Начин на који би он ушао публику је бацао у несвест, и то само након три-четири корака која би направио. Кидао се на сцени, неретко је излазио са модрицама и огреботинама.

Играјући ту ренесансну комедију, у којој је први пут имао главну улогу, осетио је да уме да изазове реакције, да га то испуњава задовољством, да људи бурно реагују на његову појаву.

Никола Мркајић, из панчевачког „Атељеа младих“, у ком је Глоговац био члан од 1985. до 1990. године, сећа се свог колеге:

– Када сам дошао на аудицију у „Атеље“ код Заблаћанског, тражио је од мене да имитирам пса. Кажем му: „Немам појма“. А он лактом закачи неког момка поред себе и каже му: „Дај, покажи му, молим те“. Овај се врзмао око мене, трчао и одлично одглумио пса... Био је то Глоговац. Играо сам са њим у представи „Странац и стриптизета“, по мотивима Јонеска, коју је режирао Миленко Заблаћански, у марту 1990. године. После премијере, мене су ови старији мангупи напили, а беше нека зима, хладно. Кад сам се освестио, имао сам утисак да летим. У ствари, Глоговац ме је носио на леђима кући, као некада Бата Живојиновић Бориса Дворника.

Аматерско позориште у Панчеву је било јакога на шорши шћо се шћиче моје сћознаје, схваћио сам да је шћо нешћо, дивна шћра коју шћреба да шћокушам и, шћошћо сам већ био у „Ашћељеу младих“, сћћекао сам нека шћрва искуствва, видео сам да шћу неће шћролазим и, шћре свећа, да ми шћо шћрија. Ту сам осећио конћакћи с шћубликом, свестћи о шћлумачком загаћку. Памћим шћробе са којих смо одлазили са више снаће нећо шћћо смо на шћих долазили.

Ту се заковитлало. Схватио је да жели да буде глумац. Душан Боговић Гери и Лобања, како је био Небојшин надимак, упознали су се у другом разреду гимназије. Похађали су такозвано усмерено образовање, а у трећој години Небојша се определио за друштвени, а Гери за природни смер. Били су учионица до учионице. Врло брзо су се препознали, постали су другари и остали

пријатељи заувек. У међувремену су постали и кумови.

У средњошколском периоду, свирке су им биле врхунац забаве. „Студентски“ је био центар збивања, култно место, где су наступали скоро сви бендови из бивше Југославије. Била је позната и панчевачка гитаријада, која је трајала три дана, од јутра до вечери. Долазили су људи са свих страна. Почеле су и прве клупске свирке. Кафе-клуб „Купе“ први је почео са таквим програмом у граду, ту је могао да се чује цез, блуз, фанк... Небојша је свирао кларинет, ишао је у музичку школу, а био је добар и у баскету. У соби је имао билијарски штап на зиду, окачен преко великог постера за филм „Лет изнад кукавичјег гнезда“. Обожавао је Џека Николсона и био озбиљан играч билијара.

Живот им се дешавао и у библиотеци, где је свако спремао своје испите – Небојша на психологији, Гери на електротехници. После би ишли у кафић и ту расправљали о разним стварима: филозофији, Ничеу и Кјеркегору, психологији, музици... У тим полемикама Небојша се увек понашао као „ловац на истину“. Заправо је то и био. Ништа није примао „здрво за готово“, није веровао на прву, увек би ствари прихватао са резервом, да се још мало промисли на задату тему. Са свог прозора у Панчеву гледао је људе како пролазе, умео је да анализира ликове, да их скенира, да открива како ко помера усне, вади цигарету... После те анализе, следила би синтеза. Цео живот се бавио карактерима.

Увече су Лобања и Гери излазили у град, пили су пиво.

– А шта смо радили када нисмо имали за пиво? Онда бисмо у оквиру стола у „Купеу“, у Панчеву, направили малу тезгу. Продавали бисмо наше упаљаче, каишеве, сунцокрет или неку рецитацију, које би Лобања донео

са собом, пертле и још много тога... Све да бисмо купили пиво. Чак је газда једном дошао и откупио целу тезгу. Имали смо за пиће до фајронта – прича Гери.

Небојша је и тада, а и током целог живота, имао бурне љубавне везе, емоције су му биле набијене, густе, све везе су почињале божанствено, али се дешавало да ствари пођу наопако баш када се преда и полуди од љубави. Његови интимни пријатељи кажу да он није освојао жене, већ их је просто хипнотисао.

Једном је, свестан броја љубавних авантура, безбројних ноћи проведених у заносу, узимања и давања, помислио да би било добро да се консултује са неким стручним лицем. Отишао је код психолога, говорио је колико је опседнут емоцијама, причао је о свом либиду, о томе како је мислио да је у средњој школи ружнији од својих другара и да су они увек имали лепше девојке. Исповедио је све што га мучи, питао се зашто тако лако не може да се одрекне авантура, детектовао је свој проблем онако како га је он видео.

Психолошкиња га је слушала пажљиво. Имала је само једно питање:

– Да ли сте свесни да док ово причате ви сада и мене заводите?

Знао је да каже како је у Београд дошао преко два моста, преко Тамиша и преко Дунава. Стопирао је бар три пута недељно. То је била панчевачка традиција, гомила младих људи путовала је и дању и ноћу стопирајући. Тако се превозио и као школарац, у драмску групу, а после на студије психологије и глуме.

Никада није имао непријатности, али јесте много до- годовштина. Једном је камионџија, који га је примио на стоп, извадио неки огроман нож. Кренуо је са причом:

„Видиш, ја станем кад могу, али има будала, једна ми каже стани овде, а идемо за Црепају. Мислим се шта да стајем овде. А он ће на то: „Дај паре!“, Је л’ паре хоћеш? И извадим овај нож“.

Небојша је седео поред њега у том старом „застава“ камиону и избезумљено га гледао док је ковитлао тим сечивом, које му је севало испред фаце. Само је процедио: „И?“

„Шта и? Уплашио се и изашао напоље“.

Тада је камионџија вратио нож на своје место, а Небојша је одахнуо. Ћутали су и гледали у пут испред себе.

Ашхен Атаљанц је живела са баком и деком у Панчеву и упознали су се стопирајући из Панчева до Београда. Он је ишао на факултет, а она је већ радила у позоришту. Тако су путовали заједно, а и почели су да се друже. Имали су и заједничка летовања, ишли су у Улцињ, када то није била пожељна дестинација „због ситуације са Косовом“. Правили су журке на плажи, комшије су се буниле. Једно време Ашхен је имала стан у Београду, у Мутаповој улици, и онда су пријатељи долазили код ње да преспавају. Глоги је обично свраћао када се врати из града, око три ујутру. Делили су лепе успомене, младачке страсти и уметничка узбуђења, али је камен темељац њиховог пријатељства био тај чувени стоп.

– Врло брзо је на том месту, где смо стопирали, освојено графит: „Боље на допу, него на стопу“. Полазна тачка је била на самом мосту, на изласку из града, а стоп из Београда је био исто на једном не баш лепом месту, на крају Улице 29. новембар. Неколико нас стане и онда неки добричина прикочи и напуни аутомобил. Тако се пребацивала та градска екипа, музичари, глумци, уметници.

Некада се чекало њо сајџ, некад њејџ минујџа, а једне вечери ме ѡвезао ѡреко мостџа човек који је ишао за Борчу, а не за Панчево, џако да је он ојџишао својим ѡујџем, а ја остџао на крају мостџа. Ту је било неко ѡрадилишџе са десне сџиране ѡујџа, ѡа сам се завукао и сџавао на неке две сџолице и сачекао ѡрви јујџарњи аујџобус, који је ишао до „Малој раја“, који је ојџејџ ѡрег Панчевом. Била је ѡужва, све сами ѡецароши и ја, ѡа сам изашао да сачекам друјџи. Био је ѡочејџак лејџа, око џе сџианице су неки рукавци Тамиша, ѡуно воде и неких барушџина. Сећам се да су ме комарци убили. Тамо их има јако ѡуно, ѡојџојџово у шесџи јујџру. Е, џек џамо сам ѡоново усџојџирао некоја још џих ѡар колемејџара до Панчева.

Возачки је полагао у Панчеву – осам пута. И тих осам пута су пробудили велики инат у њему, па је постао љубитељ вожње, и аутомобила и мотора. И сматрао је да је сјајан возач. Међутим, то би ретко који његов сувозач потврдио. Обожавао је лудачке вожње и скоро све сапутнике је доводило до ивице нервног слома. То му је била страст, која је остале плашила.

Док је био у Панчеву, када се скупи екипа, а то је значило њих 15-20, волели су да иду у кафану „Живот“: дођу до Тамиша, неко зазвижди, пристигне чамац, пребаци их преко. На столу су их чекала кувана јаја, а у кафани свирачи. И онда наручују песме, а забава је била да нађу неку коју оркестар не зна. Волели су да певају, што на кућним журкама са гитарама, што по кафанама. Није био од оних који умеју да наручују песме, знао је једну-две, никада читав сет. Прогањала га је једно време песма „Ко те има, тај те нема“, пре

него што је постала хит. После су биле „Беле руже, нежне руже“.

Једно вече провели су у граду, обилазили су своја места, пили, певали, смејали се... Када је свануло, наравно да им се није ишло кући. Још им се лудовало. Први предлог је био да иду у болницу, да узму беле мантиле и направе визиту пацијентима. Друга идеја је била да оду на сточну пијацу, да купе краву, али то је отпало јер није био пијачни дан. На крају су завршили на зеленој пијаци, њих тројица и две девојке, и кренули су да обилазе продавце, представљајући се као инспектори. Ту су, углавном, Румуни продавали своју робу, па су им тражили дозволе за продају пешкира и осталог покућства. Врло брзо скупио се силан свет да види „инспекторе“, који су ишли редом, од тезге до тезге. Застали су код продавца пластичних будилника, кога је „инспектор“ Лобања натерао да десет сатова навије на исто време и да раде док их он ослушкује: „Трећи слева, избаци“. Тако је редом ослушкивао, док није изабрао најбољи будилник.

Акција се завршила тако што је стигла полицијска марица, изашли су полицајци са аутоматима и привели су их у станицу, код инспектора. Канцеларију је, осим туробне свакодневице, красило и око 300 боксова „марлбора“, које је полиција очито запленила за сопствене потребе. Инспектор је погледао Небојшу и, између два дима цигарете, рекао: „Шта је глумац, је л' пала завеса, а?“

Сутрадан је дошао у позориште да игра представу, ушао је у бифе, сви глумци су ћутали, гледали су га и одједном су кренули да ваде личне карте на увид. Добар глас далеко се чује.

Једном приликом, када је имао неколико дана паузе између снимања, Глоги је решио да са тадашњом девојком оде на неколико дана изван града. Одлучили су да оду у неко излетиште код Сомбора. Тада није било навигације, па се пут тражио или на мапи, или уз често застајкивање, да се распитате код људи. Како су се спаковали и сели у ауто, Небојша је угледао оца како прилази кући. Отворио је прозор и питао га како да иде до Сомбора. Онако у мантији, не окрећући главу, отац му је рекао: „Можеш како хоћеш“. То му је и касније био јасан путоказ.

Док је студирао, враћајући се колима из Београда, негде око два сата ноћу, налетео је на лед и завршио у јарку. Остао је неповређен, али је било штете на позајмљеном ауту. И то не баш мале. Није желео да тражи новац од оца, већ се запослио у продавници дискова у самом центру Панчева, у улици у којој су били нанизани бројни кафићи. Из неког од њих донео би кафу, сео на степенице локала и запалио цигарету. Гери се присећа:

– Када би неко дошао да купи нешто, тихо би опсовао јер мора да устане и одложи кафу и цигарету. Мало-помало, ту је почело да се окупља наше друштво. Пуштали су се нови дискови, слушала се добра музика по цео дан, постала је то важна градска тачка. Лобања је окупљао екипу која не само што слуша музику, него и купује дискове. Кренула је боља продаја, разрадио је посао, газда је био задовољан, па га је питао да ли би ту остао за стално, да га пријави. Небојша се насмејао: „Хвала ти, за сада ми то није први животни план, али ко зна, можда ти се и јавим“.